

Hvor viktig er egentlig fiskeindustrien for kysten?

Sjømat Norges Industriseminar, Oslo, 14/11 2023

Audun Iversen
Forsker, Nofima

Andre bidragsyttere fra Nofima: Thomas Nyrud, Roy Robertsen, Bjørn Inge Bendiksen og Silje Steinsbø

1

Nofima har studert næringsstruktur i snart 50 år

Rapport 27/2019 • Utgitt august 2019

Driftsundersøkelsen i fiskeindustrien Driftsårene 2016 og 2017

Thomas Nyrud & Bjørn Inge Bendiksen

RAPPORT
RINGVIRKN
AV SJØMAT

Ringvirkninger
fiskeri- og fiske
og Finnmark

Sjømatnæringsens
ringvirkninger

Verdiskaping og ringvirkninger fra norsk sjømatnæring for 2022

FISKEN OG FOLKET

Audun Iversen (red.), Øyvind Hermansen,
Edgar Herstad, John Røddi Frøken,
Petter Håkonsen, Bjørn Inge Bendiksen,
Thomas Nyrud, Kine Mari Kallfær,
Patrick Berg Særdahl og Bent Dreyer

Rapport 15/2023 • Utgitt juli 2023

Ringvirkningsanalyse av den landbaserte villfiskeindustrien i Norge

En analyse med data for 2021

Verdiskaping og ringvirkninger
fra fiskeflåten i 2021

Foto: Audun Iversen og Roy Robertsen

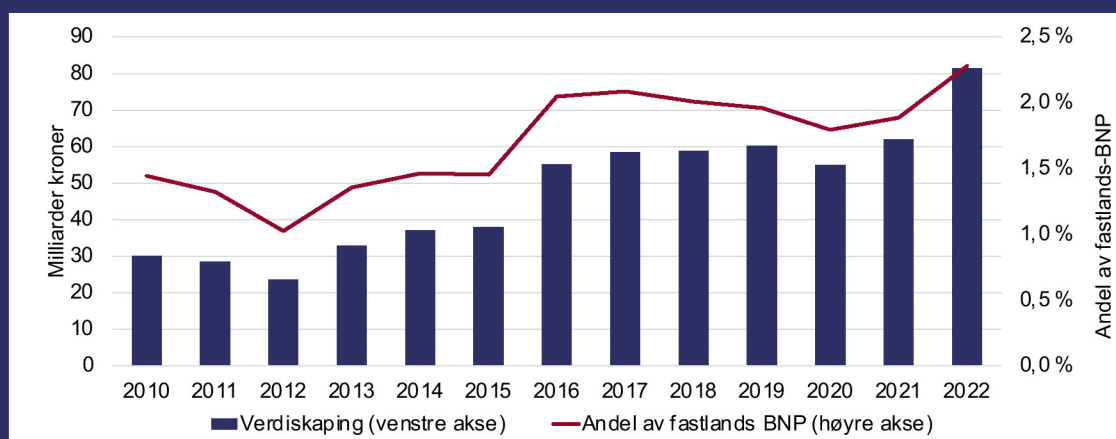
2

Kjernevirksomhet og ringvirkninger

3

Sjømatnæringen blir viktigere for Norge

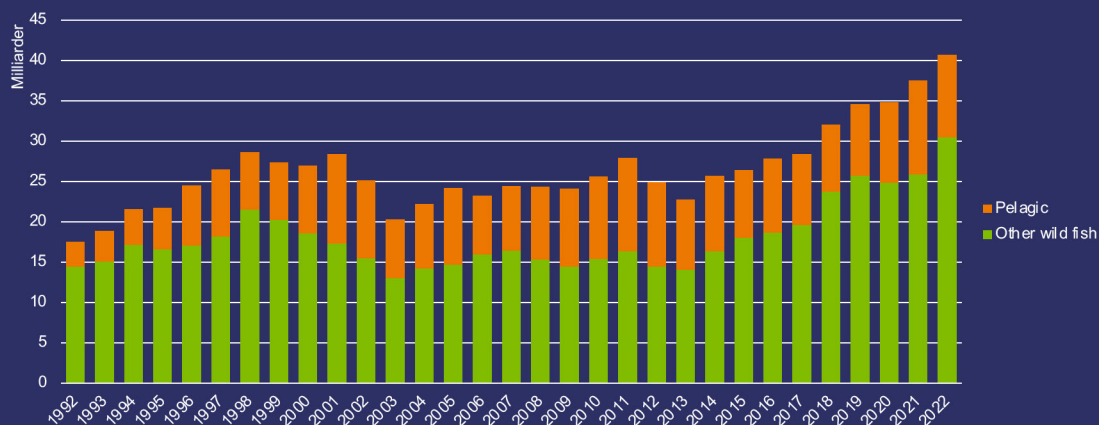

4

Verdiskaping i sjømatnæringen: andel av BNP har økt fra 1,5 til 2,3 %

4

Eksport av villfisk: verdien mer enn doblet på 30 år

5

Faste priser, 2022 som basis

5

Landinger av fersk hvitfisk, mengde

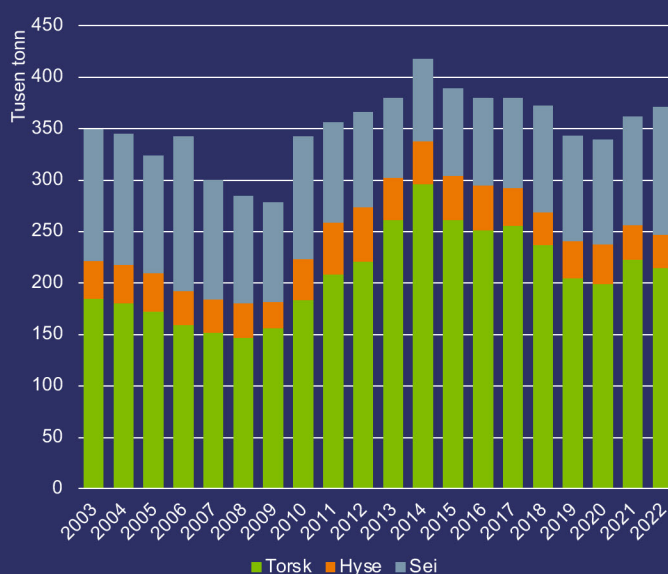

Mindre torsk

Mer sei har kompensert noe

“Industrien lever av kvantum”

- utnyttelse av investeringer
- helårlig
- bosetting

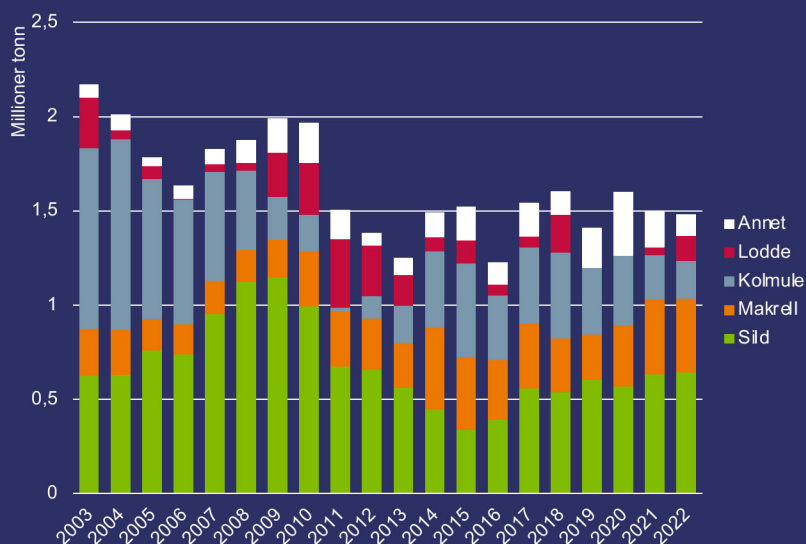

6

Pelagisk fisk landet i Norge (mengde)

- Økende kvantum av sild
- Makrell på høye nivåer
- Mindre industrifisk

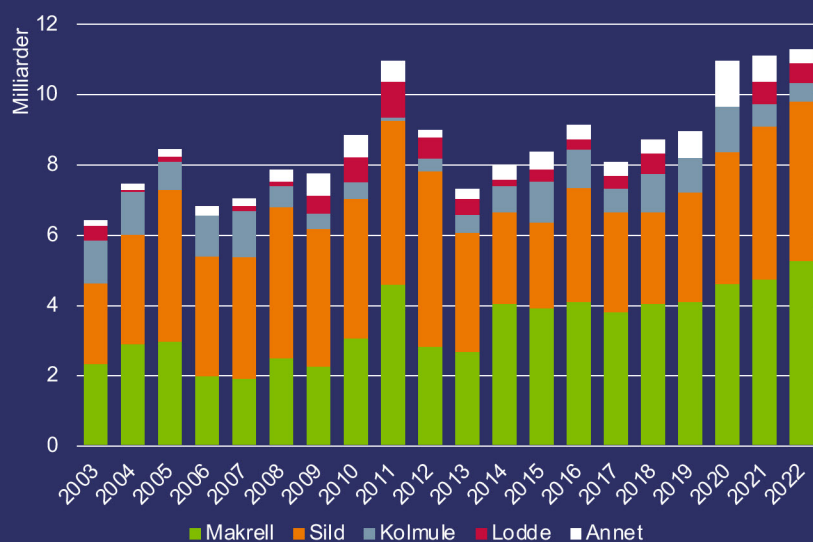
7

7

Verdi av pelagisk fisk landet i Norge (faste priser)

- God økning siste 10 år
- Nesten dobbelt så høy verdi i 2022 som i 2003
- Like høy verdi i 2011

8

8

Sysseisseting i (hele) sjømatnæringen

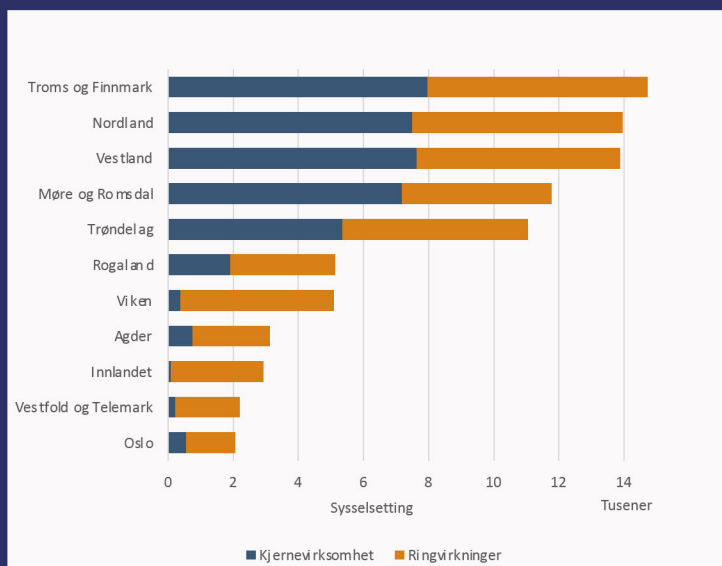
86.000 sysselsatte

Ringvirkninger omtrent like
store som kjernevirksomhet

Sysseisseting størst i de
nordnorske fylkene

90 % i de fem største fylkene

Ringvirkninger i hele landet

9

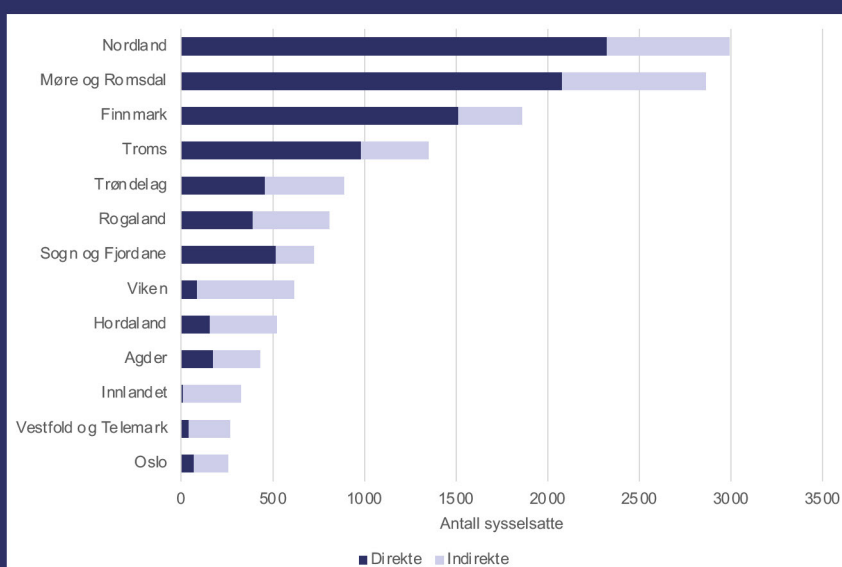
Sysseisseting i fiskeindustrien (inklusive ringvirkninger)

Ringvirkningene i størst
grad hvor industrien er

Men også mye i byene

For seks fylker er
ringvirkningene større
enn
kjernevirksomheten

10

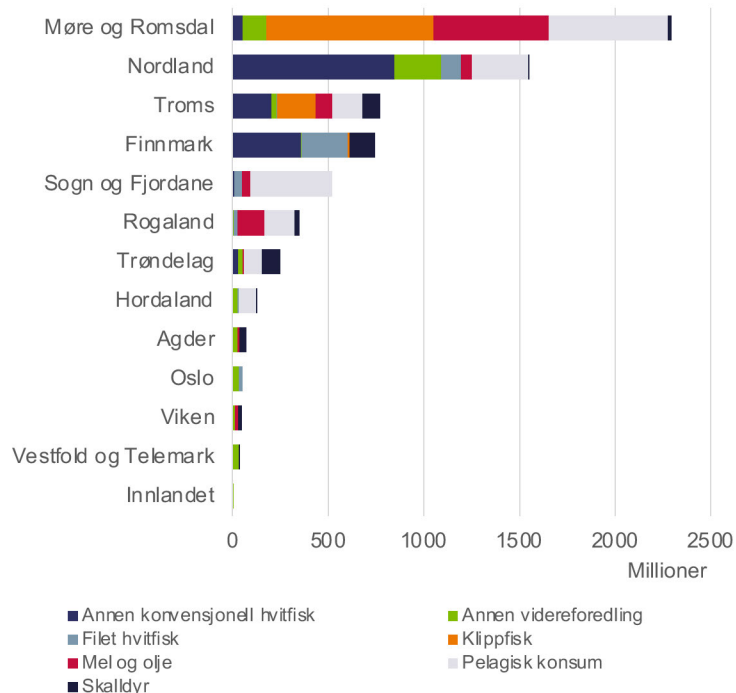
10

Verdiskaping (uten ringvirkninger)

Verdiskaping i
villfiskindustrien på
6,8 milliarder

2,3 av dem i Møre og
Romsdal

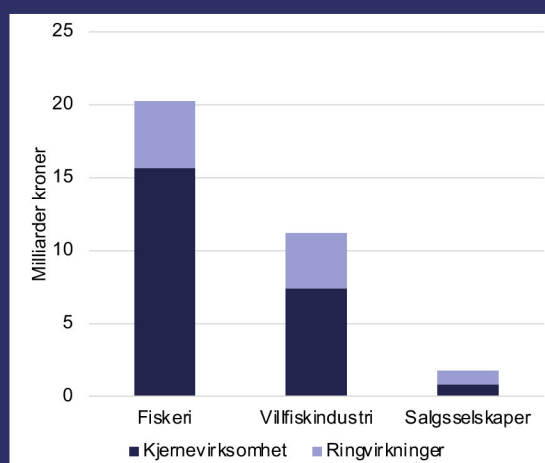
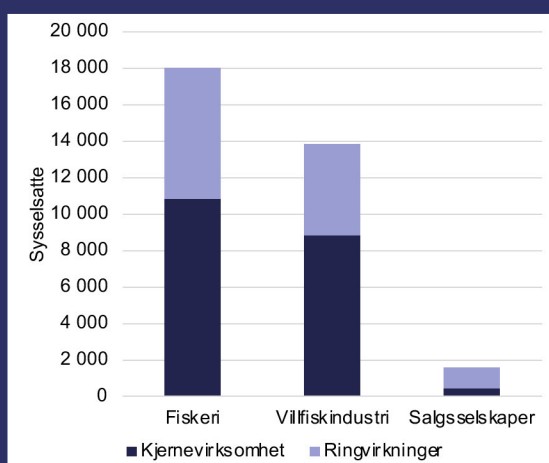
11

11

Syssetling og verdiskaping - verdikjeden for villfisk

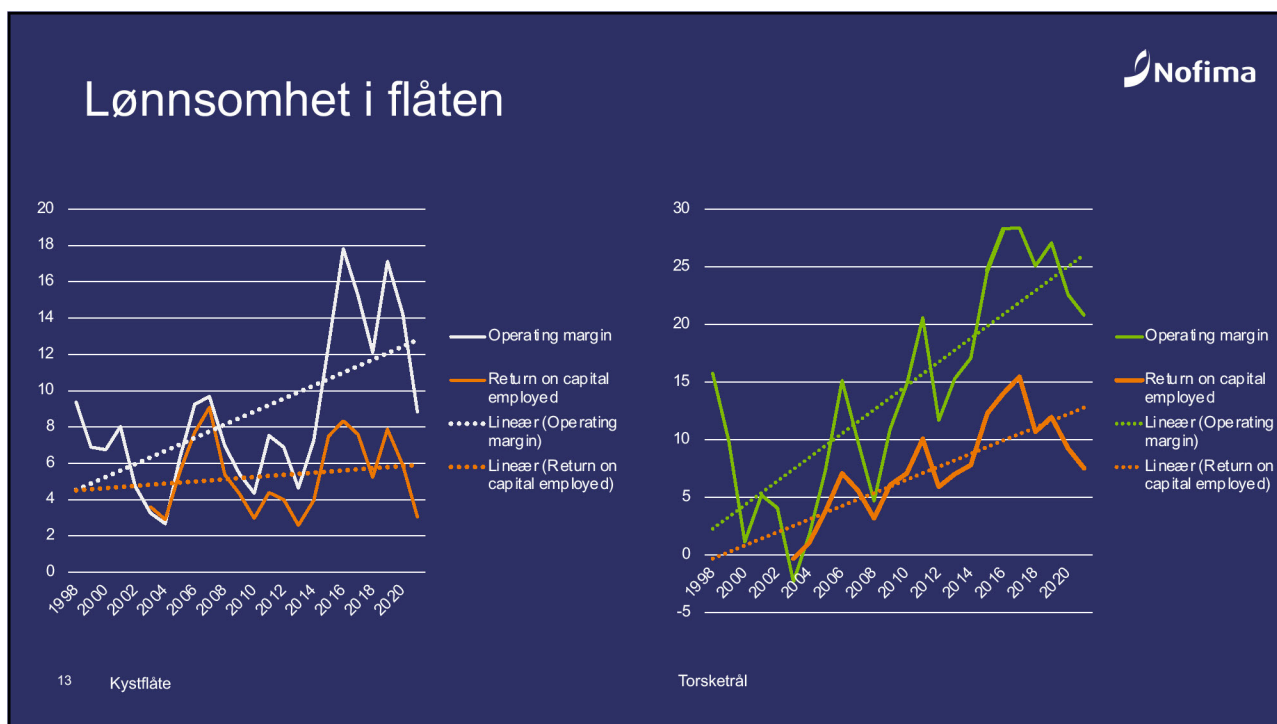
Nofima

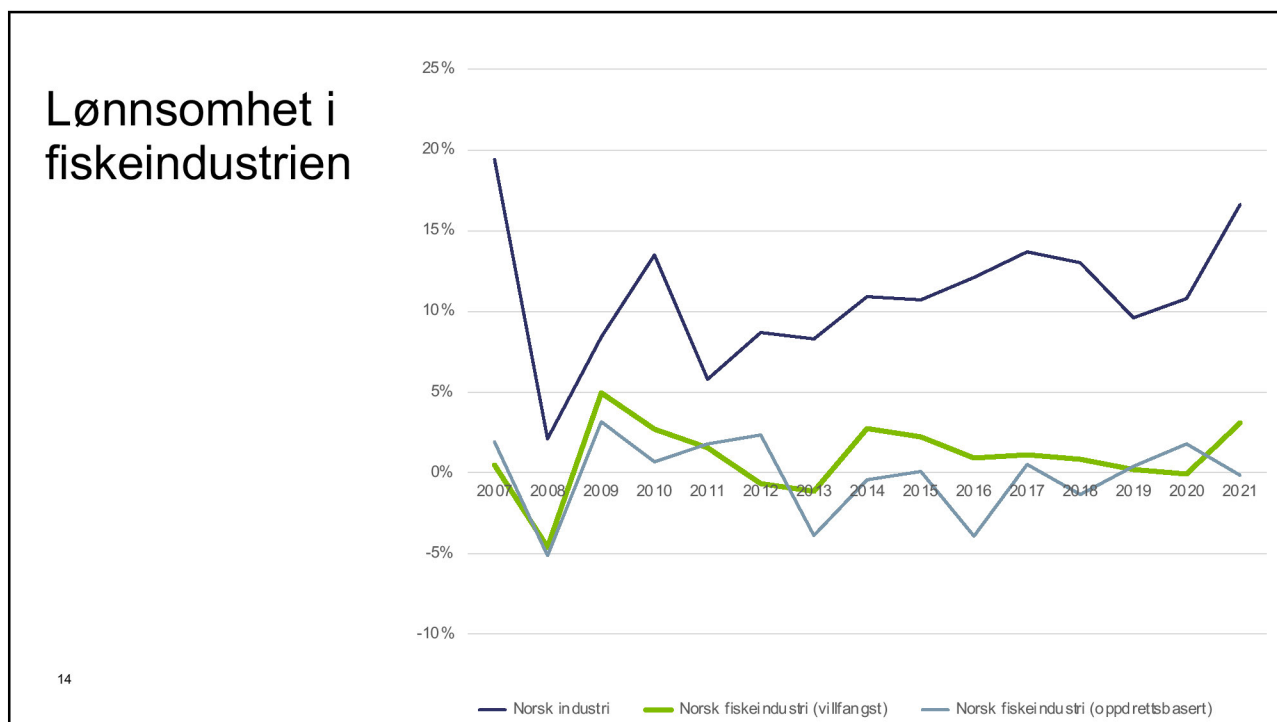
Syssetling – vel 33.000

Verdiskaping – vel 33 mrd.

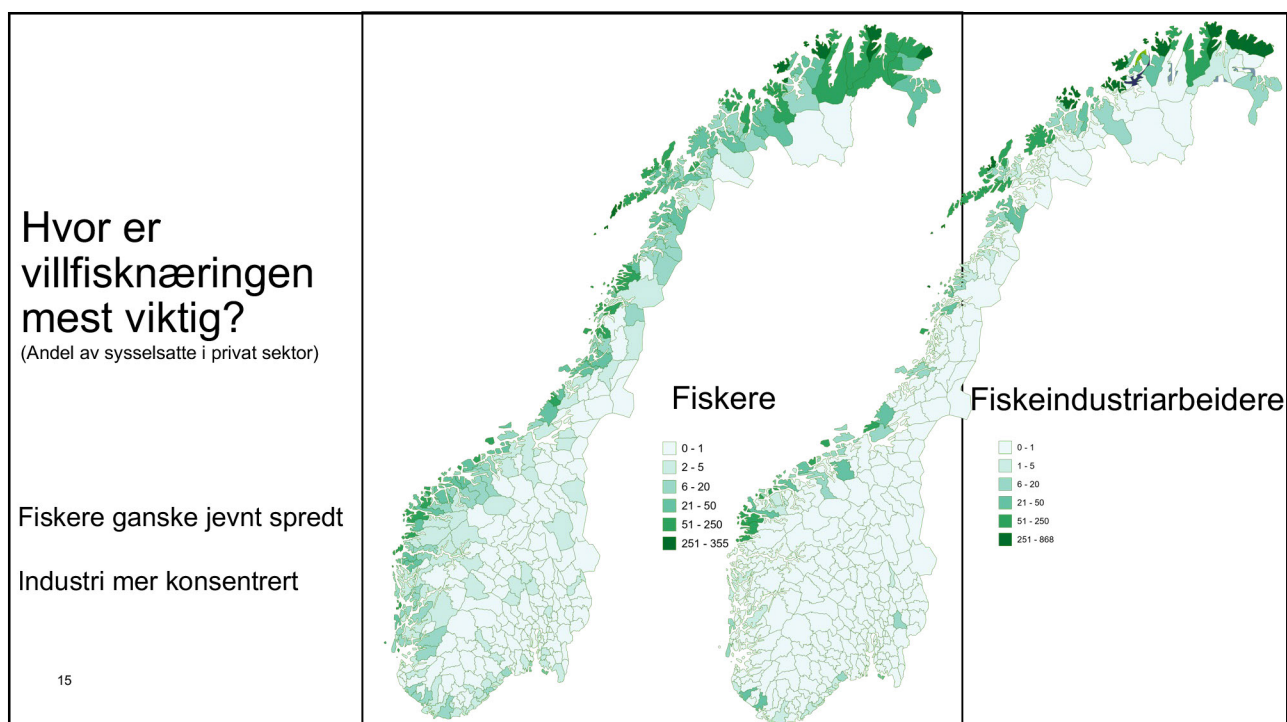
12

13

14

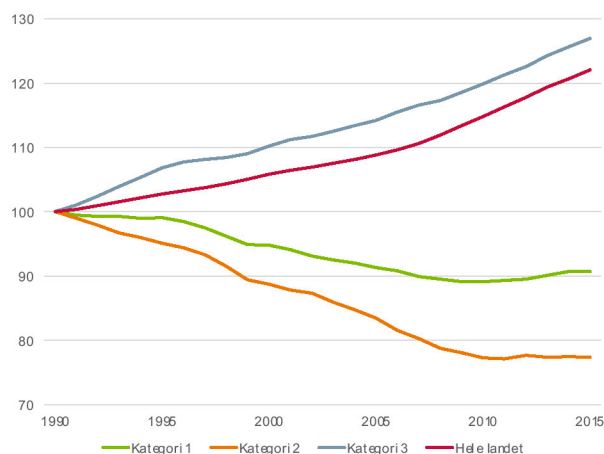

15

16

Utfordrende demografi

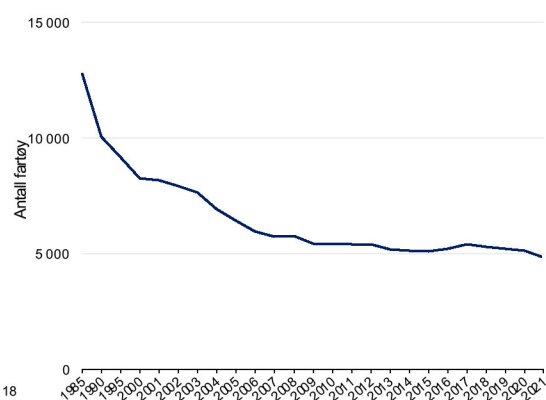
Byregioner

Landet som helhet

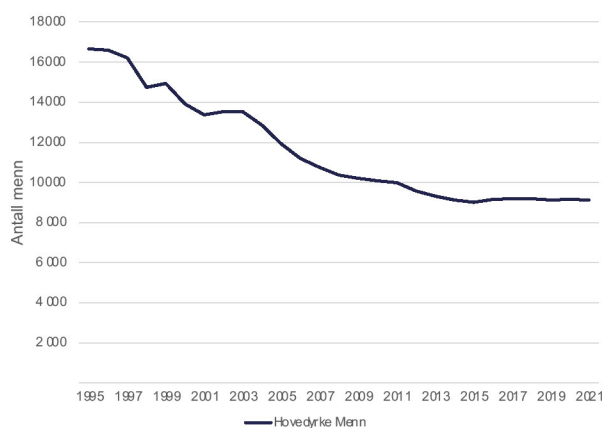
Litt
fiskeriavhengige
kommunerMest
fiskeriavhengige
kommuner

17

(Litt) færre aktive fartøy

Færre fiskere

18

18

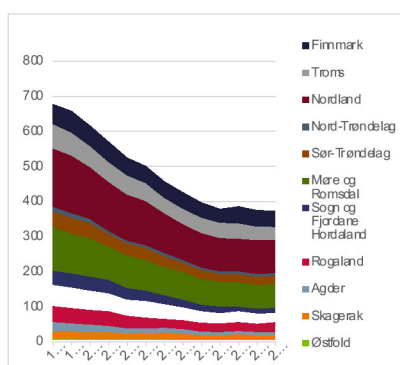
Konsekvenser for industri og samfunn:

Strukturering gir:

Færre fartøy
Færre fangster
Større fangster
Kortere sesong

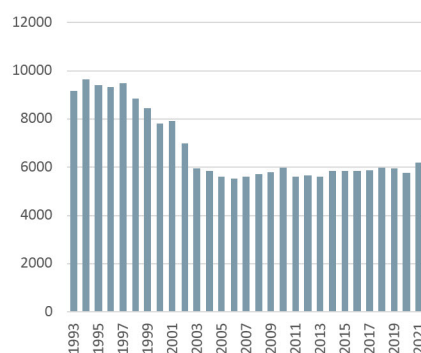

Mottak

Utflating rundt 2014

Syssetsetting i (villfisk-)industrien

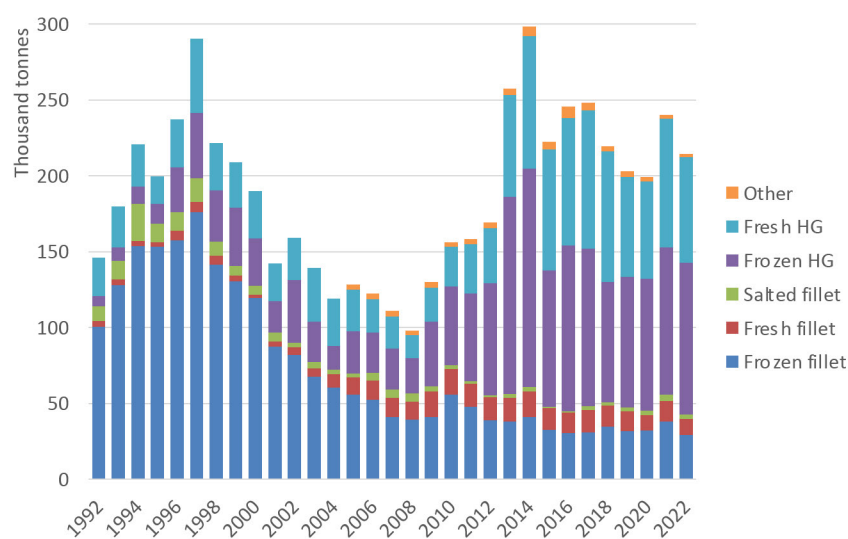

Færre over tid, men stabilt siste 20 år

19

19

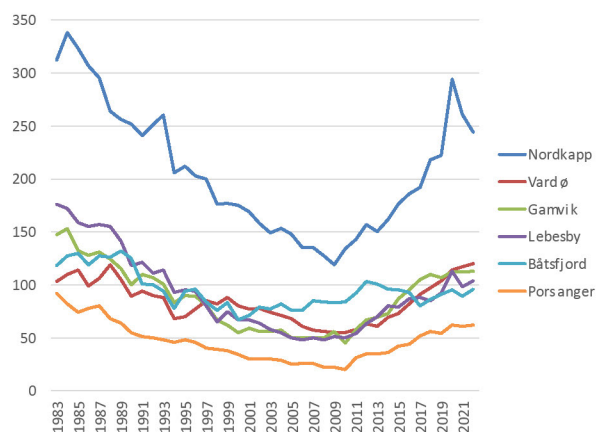
Eksport: mindre foredlet fisk

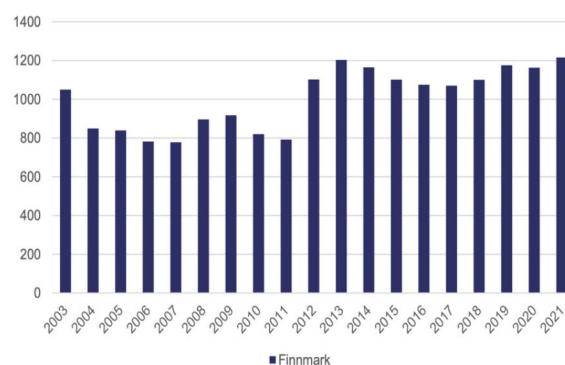
20

20

Fiskere i Finnmark

Fiskeindustri i Finnmark:

Figur 28 Antall sysselsatte i fiskeindustri i Finnmark (Kilde: SSB)

21

21

Men e det nok til å stoppe befolkningsnedgangen?

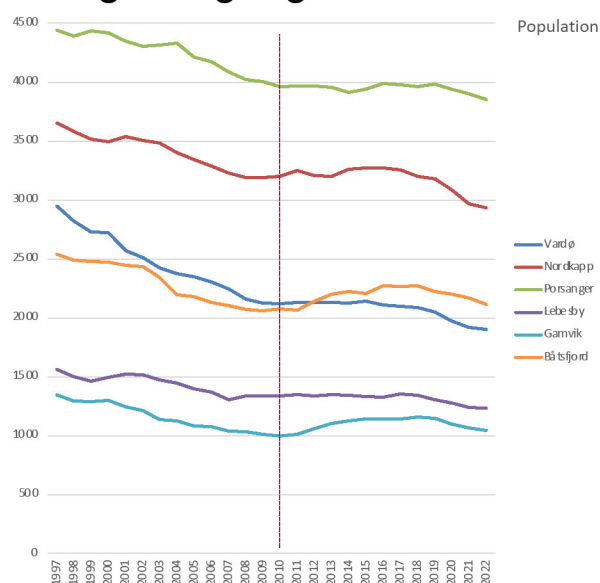

Dessverre ikke...

Fortsatt nedgang i alle kommuner

Kortvarig økning i noen kommuner

Varierer med torskekvoten?
Foredling viktigst for bosetting?

22

22

Ta-heim-beskjedar

Det blir færre fiskere over tid

Fiskeriene likevel en suksesshistorie - fra subsidier til lønnsom næring

Færre over tid i tradisjonell fiskeindustri

Fiskeindustrien fortsatt viktig for sysselsetting – svak økning

Foredling kan øke – men hvordan?

Robuste kystsamfunn – landindustri viktigere enn fangstrettigheter?

23

Takk for oppmerksomheten!

/Nofima

@nofima

/company/nofima/

/nofima

#nofima

Audun Iversen
Forsker

Audun.iversen@nofima.no

/company/nofima/

Takk til FHF og Sjømat Norge for finansiering

24